

SUOMEKSI

EDUSKUNTA 2013

Eduskunta kokoontui kevätistuntokauden ensimmäiseen täysistuntoon 4. helmikuuta 2013.

Eduskunnan puhemieseksi valittiin edelleen *Eero Heinäluoma* (sd.) ja ensimmäiseksi varapuhemieseksi *Pekka Ravi* (kok.). Toisena varapuhemiehenä jatkoi *Anssi Joutsenlahti* (ps.).

Vuoden 2013 valtiopäivien avajaiset olivat 5. helmikuuta, jolloin vuonna 2012 valittu tasavallan presidentti *Sauli Niinistö* avasi ensimmäistä kertaa valtiopäivät.

Valtiopäivien avauskeskustelu käytiin 12. helmikuuta 2013 pääministerin ilmoituksen pohjalta. Keskustelun alkuosa oli omistettu pääministeri *Jyrki Kataisen* (kok.) sekä oppositiojohtajien *Timo Soinin* (ps.) ja *Juha Sipilän* (kesk.) debatille. Oppositiojohtajat vaativat pääministeriltä vastauksia muun muassa kunta- sekä sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksesta, sairaanhoitopiirien kohtalosta, telakoiden pelastamisesta sekä omaishoidon uudistamisesta. Keskustelu jatkui normaalina debattina, johon muutkin kansanedustajat osallistuivat.

Turvallisuus- ja puolustuspolitiikka sekä rakenneuudistus puhuttivat

Eduskunta käsitteli vuoden 2013 aikana seitsemän valtioneuvoston selontekoa: turvallisuus- ja puolustuspoliittinen selonteko 2012, aluehallintouudistuksen toimeenpano ja toteutuminen, kansallinen energia- ja ilmastostrategia, valtiontalouden kehyykset vuosille

2014–2017, elintarviketurvallisuus 2013–2017, EU-politiikka 2013 sekä tulevaisuusselonteko.

Pääministerin ilmoituksia oli neljä: hallituksen politiikka vuonna 2013 ja keskeiset eduskunnalle annettavat esitykset, sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistuksen eteneminen, rakenteelliset uudistukset sekä arkinen strategia.

Valtioneuvoston tiedonannot eduskunnalle käsitelivät Euroopan rahoitusvakausvälineen varainhankinnalle annetun valtioneuvoston voimassaoloajan pidentämistä sekä rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanoa.

Oppositio teki neljä välikysymystä. Niiden aiheina olivat hallituksen talous- ja teollisuuspolitiikka, kottuuhintaisen asumisen turvaaminen, Kyproksen tukeminen osana euroalueen talouskriisiä sekä kotihoidon tukeen tehtävät muutokset. Jokaisen välikysymyskeskustelun päätteeksi äänestettiin hallituksen luottamuksesta. Kuuden puolueen hallituksella on selvä enemmistö eduskunnassa, ja jokaisessa luottamusäänestyksessä hallitus sai taakseen eduskunnan enemmistön tuen.

Kevätistuntokaudella eduskunta päätti muun muassa uudesta vaalilaista. Sen mukaan Manner-Suomessa on jatkossa 12 vaalipiiriä aiempien 14 sijaan. Kuntajakolaisia ja kielilakia muutettiin. Kuntajakolain nimike muutettiin kuntarakenneliksi.

Talous oli keskeinen teema koko vuoden ajan. Eduskunta käsitteli useita verolakien muutoksia, joista ennen muuta yhteisö- ja osinkoverouudistus sai

Eduskunnan kyselytunnilla 13.12.2013 kansalaiset seuraavat ministerien vastauksia kansanedustajien kysymyksiin.

aikaan laajan keskustelun. Valtion vuoden 2014 talousarvio hyväksyttiin joulukuun lopulla. Budjetin loppusumma on noin 54,1 miljardia euroa. Eduskunta lisäsi hallituksen budjettiesitykseen 35,3 miljoonaa euroa.

EU-asioissa eduskunta keskittyi etenkin unionin tulevaisuuden kysymyksiin ja Suomen rooliin tässä kehityksessä. Valtioneuvosto antoi EU-poliittisen selontekonsa kesällä 2013. Suuri valiokunta ja erikoisvaliokunnat käsittelivät sitä syksyn mittaan. EU-päättöksenteossa keskeinen rooli oli myös pankkiunionin perustamisella. Pankkiunionilla pyritään turvaamaan EU:n talousvakautta ja ehkäisemään talouskriisien syntymistä aiempaa tehokkaammin.

Ensimmäiset kansalaisaloitteet eduskuntaan

Vuoden 2012 maaliskuusta alkaen Suomessa on ollut käytössä uusi valtiollisen tason vaikuttamiskeino, kansalaisaloite. Vähintään 50 000 äänioikeutetulla Suomen kansalaisella on oikeus tehdä eduskunnalle aloite lain säätämisestä tai ehdotus lainvalmisteluun ryhtymisestä. Aloite voi koskea myös voimassa olevan lain muuttamista tai kumoamista.

Turkistarhaamisen lopettamista ajava kansalaisaloite oli ensimmäinen eduskunnan käsittelyyn edennyt kansalaisaloite. Se luovutettiin eduskunnalle 5. maaliskuuta 2013. Aloite käsiteltiin perusteellisesti eduskunnassa. Aluksi siitä käytiin lähetekeskustelu. Sen jälkeen aloite siirtyi maa- ja metsätalousvaliokunnan käsittelyyn. Valiokunta järjesti asiassa julkisen kuulemisen sekä pyysi asiasta vielä perustuslakivaliokunnan lausunnon. Mietinnön valmistuttua asia palasi täysistuntokäsittelyyn. Eduskunta äänesti aloitteesta juuri ennen juhannusta. Aloite sai 36 kansanedustajan tuen ja 146 oli sitä vastaan.

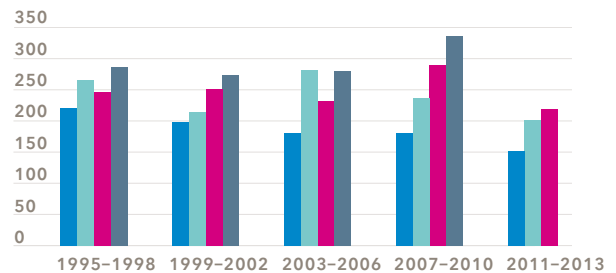
Syysistuntokaudella 2013 eduskunnalle luovutettiin kaksi kansalaisaloitetta ”Järkeä tekijänoikeuslakiin” ja ”Avoliittolain, rekisteröidystä parisuhteesta annetun lain ja transseksuaalin sukupuolen vahvistamisesta annetun lain muuttamisesta”. Näiden eduskuntakäsittely alkoi vuoden 2014 alkupuolella.

150 vuotta säännöllistä valtiopäivätoimintaa

Suomessa vietetään syksystä 2013 kevääseen 2014 säännöllisen valtiopäivätoiminnan 150-vuotismerkki-

HALLITUKSEN ESITYKSET VAALIKAUSITTAIN 1995–2013

- Vaalikauden ensimmäiset valtiopäivät
- Vaalikauden toiset valtiopäivät
- Vaalikauden kolmannet valtiopäivät
- Vaalikauden neljännet valtiopäivät

TÄYSISTUNTOJEN LUKUMÄÄRÄ JA ISTUNTOJEN KOKONAISKESTO TUNTEINA 2005–2013

ISTUNTOJEN KESTO (TUNTIA)

800

600

400

200

0

TÄYSISTUNTOJEN MÄÄRÄ

200

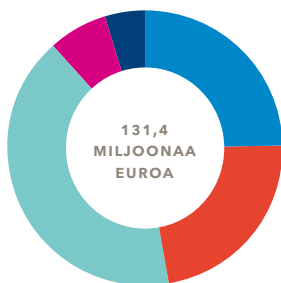
150

100

50

0

2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013

EDUSKUNNAN MENOT 2013 (MILJOONAA EUROA)

● Poliittinen toiminta (edustajat, avustajat, eduskuntaryhmät)	32,5
● Henkilökunnan palkkaus- ja henkilöstöpalvelumenot	29,7
● Kiinteistö- ja peruskorjausmenot	54,2
● Tietohallintomenot	9,0
● Muut menot (mm. matkat, painatus, ulkomaiset jäsenmaksut, tarvikkeet ja laitteet)	6,0

Eduskunnan menot 2013 yhteensä: 131,4 milj. euroa

vuotta. Vuoden tunnus on ”Lakia, työtä, rauhaa, valoa – 150 vuotta säännöllistä valtiopäivätoimintaa Suomessa”. Syksyn 2013 ja kevään 2014 aikana eduskunta järjestää yli sata avointa kansalaistapahtumaa yhteistyössä eri tahojen kanssa.

150-vuotisen säännöllisen valtiopäivätoiminnan juhlaistunto pidettiin 18. syyskuuta 2013. Juhlaistunnossa päätettiin lahjoittaa 10 miljoonaa euroa Cultura-säätiölle tukemaan erityisesti nuorten venäjän kielen ja kulttuurin opiskelua.

Myös Eduskunnan kirjasto vietti merkkivuotta vuonna 2013. Huhtikuun 30. päivä tuli kuluneeksi 100 vuotta siitä, kun Eduskunnan kirjasto muuttui vain eduskuntaa palvelevasta kirjastosta julkiseksi erikoiskirjastoksi, jonka ovet ovat avoinna kaikille.

Muutoksia eduskunnan ja hallituksen kokoonpanossa

Syysistuntokauden alussa kansanedustaja *Astrid Thorsille* (r.) myönnettiin ero edustajantoimesta, kun hän oli tullut nimitetyksi Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön neuvoston vähemmistövaltuutetuksi. Hänen tilalleen eduskuntaan tuli *Jörn Donner* (r.), joka ryhtyi hoitamaan edustajaintaan 5. syyskuuta, 2013.

Kansanedustaja *James Hirvisaari* (M11) perusti lokakuussa uuden, yhden jäsenen eduskuntaryhmän, Muutos 2011.

Vuoden aikana tapahtui useita ministerivaihdoksia. Tasavallan presidentti nimitti 24. toukokuuta 2013 kansanedustaja *Susanna Huovisen* (sd.) peruspalveluministeriksi ja kansanedustaja *Pia Viitasen* (sd.) asunto- ja viestintäministeriksi sekä siirsi asunto- ja viestintäministeri *Krista Kiurun* (sd.) opetusministeriksi. Samalla tasavallan presidentti vapautti kansanedustaja *Jukka Gustafssonin* (sd.) opetusministerin

tehtävästä ja kansanedustaja *Maria Guzenina-Richardsonin* (sd.) peruspalveluministerin tehtävästä.

Lokakuussa kehitysministeri *Heidi Hautala* (vihr.) pyysi eroa tehtävästään ja hänen tilalleen nimitettiin 17. lokakuuta 2013 kansanedustaja *Pekka Haavisto* (vihr.).

Menojen yhteissumma 131,4 miljoonaa euroa

Eduskunnan kaikkien menojen yhteissumma vuonna 2013 oli 131,4 miljoonaa euroa, josta 54,2 miljoonaa kului eduskunnan kiinteistöjen peruskorjaukseen.

Eduskunnan kanslian toimintamenoja ovat muun muassa henkilöstö-, kiinteistö- ja tietohallintomenot. Niiden lisäksi eduskunnan kokonaismenoina lasetaan kansanedustajien, heidän avustajiensa ja eduskuntaryhmien kulut. Lukuihin eivät sisälly arvonnalisäverot ja eduskunnan yhteydessä toimivien virastojen menot (Eduskunnan oikeusasiamies ja sen yhteydessä toimiva Ihmisoikeuskeskus sekä Valtiontalouden tarkastusvirasto ja Ulkopoliittinen instituutti).

Eduskunnan hallintoa ja taloudenhoitoa johtaa, valvoo ja kehittää puhemies johtama kansanedustajista koostuva kansliatoimikunta. Se nimittää eduskunnan korkeimmat virkamiehet ja ratkaisee eduskunnan hallintoa ja taloudenpitoa koskevat merkittävät asiat.

Vuoden 2013 lopussa kansliatoimikuntaan kuuluivat puhemies *Eero Heinäluoma*, varapuhemiehet *Pekka Ravi* ja *Anssi Joutsenlahti* sekä kansanedustajat *Jouni Backman* (sd.), *Pietari Jääskeläinen* (ps.), *Timo Kalli* (kesk.) ja *Petteri Orpo* (kok.). Varajäseniä olivat *Johanna Karimäki* (vihr.), *Mikaela Nylander* (r.), *Aino-Kaisa Pekonen* (vas.) ja *Leena Rauhala* (kd).

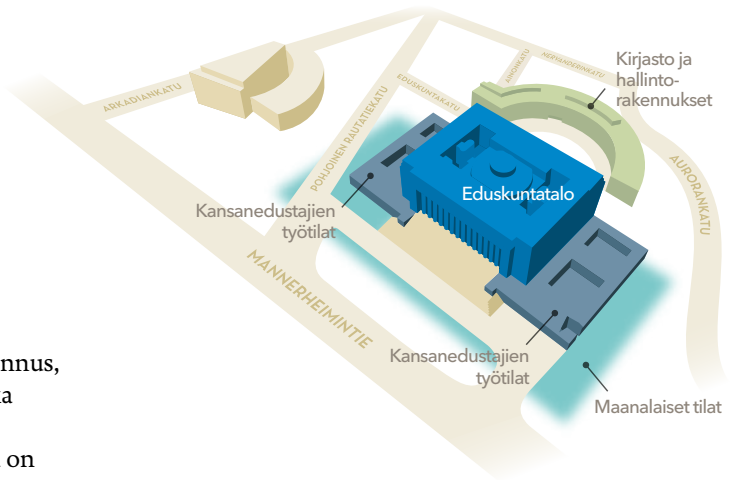
➤ Eduskunnan kiinteistöjen peruskorjaus jatkuu

Eduskunnan kaikki rakennukset paitsi Pikku-parlamentti peruskorjataan vuosina 2007–2017. Peruskorjausurakka on nyt puolessa välissä.

Eduskunnan peruskorjauksen kustannukset

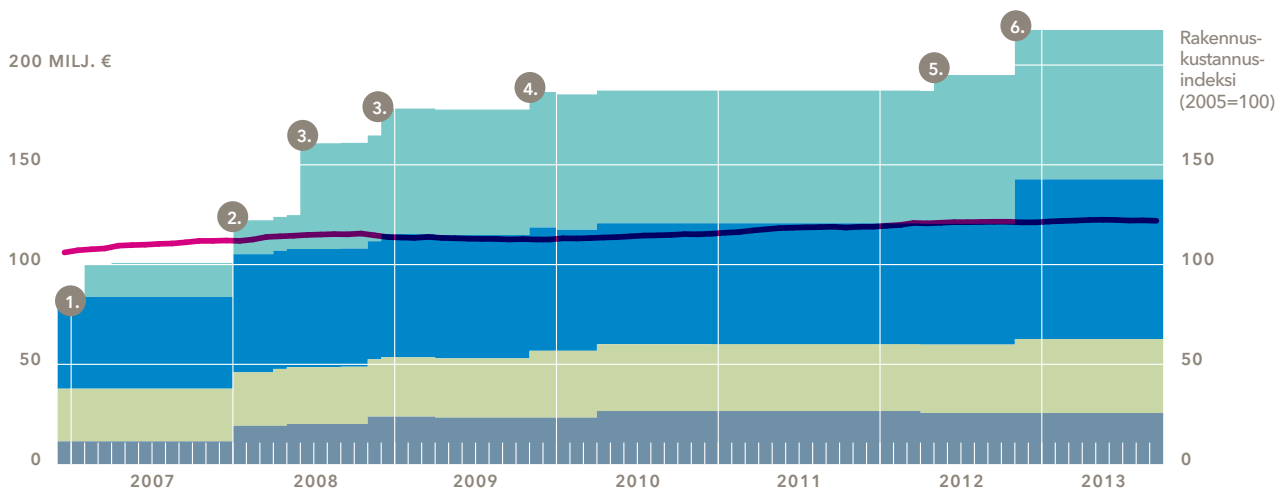
Peruskorjauksen kohteena on suojeltu arvorakennus, jossa käytännössä koko kiinteistön talotekniikka uusitaan.

Peruskorjaussuunnittelussa ja toteutuksessa on jouduttu etsimään tavanomaisesta poikkeavia ratkaisuja. Niiden avulla on pyritty saavuttamaan suojelutavoitteet ja turvaamaan eduskunnan toiminta ilman häiriötä. Konkreettisin esimerkki tästä on talotekniikan ja kiinteistölogistiikan sekä kiinteistön kunnossapitoa tukevien toimintojen siirtäminen uusiin maan alle rakennettaviin tiloihin. Nämä tilat eivät sisällyneet alkuperäisiin vuonna 2006 esiteltyihin tarveselvityksiin (tai ehdotuksiin), kuten ei myöskään maan-

alaisiin tiloihin rakennettu uusi tunneliyhteys.

Projektin edetessä on todettu, että alkuperäiset korjausehdotukset ovat olleet riittämättömiä, jolloin projektin kokonaiskustannus on kasvanut. Olennaista on kuitenkin se, että kustannustaso on ollut tiedossa, kun toteutuspäätöksiä on tehty, ja siinä kustannustasossa on pysytty.

1. Ensimmäinen kustannusennuste perustui olemassa olevien tilojen teknisiin korjaustarpeisiin.
2. Maanpäällisten tilojen hankesuunnitelma valmistuu.
3. Maanalaisten tilojen hankesuunnitelma valmistuu, vaihtoehtoja karsitaan kahdessa vaiheessa. Olennainen muutos on aikaisempaa laajempi kallioresurssin hyödyntäminen (= lisärakentaminen) tavalla, joka mahdollistaa logistiikan ja jätehuollon sijoittamisen maan alle sekä eduskunnan toiminnan turvaamisen poikkeusoloissa.
4. Päätetään rakentaa eduskuntaan uusi maanalainen ajotunneli. Valittu ratkaisu on muita tutkittuja vaihtoehtoja kalliimpi, mutta lopulta ainoa teknisesti ja kaavoituksen kannalta mahdollinen.
5. Maanalaisten tilojen sisävalmistustöiden tarjousten hintataso on odotettua korkeampi.
6. Eduskuntatalon tekniset haasteet täsmentyvät ja mm. turvallisuusratkaisuja lisätään kaikkiin eduskunnan rakennuksiin.

VIREILLEPANNUT ASIAT VALTIOPÄIVITTÄIN

	2009	2010	2011	2012	2013
Hallituksen esitykset (HE)	289	336	151	205	221
Valtioneuvoston tiedonannot (VNT)	2	2	2	3	2
Valtioneuvoston selonteot (VNS)	9	11	2	6	7
Pääministerin ilmoitukset (PI)	2	5	2	1	4
Lakialoitteet (LA)	127	140	60	91	80
Toimenpideoitteen (TPA)	91	149	30	51	60
Talousarvioaloitteet (TAA)	1 109	1 147	551	602	576
Lisätalousarvioaloitteet (LTA)	84	130	1	99	80
Välikysymykset (VK)	3	6	2	8	4
Kirjalliset kysymykset (KK)	1 119	1 436	499	1 057	1 232
Unioniasiat (U)	90	73	84	82	92

VALIOKUNTIEN VUODEN 2013 VALTIOPÄIVILLÄ PITÄMIEN KOKOUSTEN SEKÄ LAATIMIEN MIETINTÖJEN JA LAUSUNTOJEN LUKUMÄÄRÄT

	KOKOUKSET	MIETINNÖT	LAUSUNNOT
Suuri valiokunta (SuV)	61	1	1
Perustuslakivaliokunta (PeV)	108	7	43
Ulkoasiainvaliokunta (UaV)	98	8	9
Valtiovarainvaliokunta (VaV)*	54	35	8
Tarkastusvaliokunta (TrV)	72	10	8
Hallintovaliokunta (HaV)	102	26	30
Lakivaliokunta (LaV)	85	18	27
Liikenne- ja viestintävaliokunta (LiV)	87	19	31
Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmV)	108	22	37
Puolustusvaliokunta (PuV)	62	2	12
Sivistysvaliokunta (SiV)	96	16	25
Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StV)	83	30	23
Talousvaliokunta (TaV)	117	38	44
Tulevaisuusvaliokunta (TuV)	39	0	4
Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta (TyV)	79	11	17
Ympäristövaliokunta (YmV)	85	10	33
Yhteensä (ml. VaV:n jaostot)	1 336	253	352

* Valtiovarainvaliokunnan päätökset valmistellaan yleensä jossakin sen kahdeksasta jaostosta. Niillä oli kokouksia seuraavasti: hallinto- ja turvallisuusjaosto 37, verojaosto 64, sivistys- ja tiedejaosto 23, maatalousjaosto 29, liikennejaosto 35, työ- ja elinkeinojaosto 28, kunta- ja terveysjaosto 26, asunto- ja ympäristöjaosto 28. Yhteensä jaostojen kokouksia oli 268.

